

Voorzitter: prof.dr.ir. B.C.J. Zoeteman

drs. P.L.B.A. van Geel
Ministerie van VROM
Postbus 30945
2500 GX DEN HAAG

Kenmerk Conceptadvies
CGM/021023-01

Uw brief van

Kenmerk
CGM/021129-01

Datum
29 november 2002

Onderwerp
Advies bedenking ontwerpbeschikking koolzaadaanvraag Advanta over isolatieafstanden

Geachte Staatssecretaris,

Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking (BGGO 01/06) getiteld "Kleinschalige teelt van bloeiend, genetisch gemodificeerd *Brassica napus* L. (koolzaad) resulterend in vetzuurverhoging in zaad" en het COGEM advies (CGM/010614-01), zijn er een groot aantal bedenkingen binnen gekomen. Voor een van deze bedenkingen afkomstig van het Platform Biologica is de COGEM verzocht om een wetenschappelijk onderbouwd antwoord.

Samenvatting:

De COGEM heeft vorig jaar een advies afgegeven over een veldproef met genetisch gemodificeerde koolzaad. In haar advies heeft de COGEM als eis gesteld dat een isolatieafstand van 400 meter rondom het proefveld gehanteerd dient te worden ten opzichte van andere verwanten waarmee *Brassica napus* kan uitkruisen.

Platform Biologica vraagt zich af of deze isolatieafstand voldoende is om uitkruising te voorkomen. De COGEM is van mening – zeker gezien het feit dat het in deze aanvraag gaat om een kleinschalige proef- dat de kans op uitkruising in deze veldproef naar wilde verwanten verwaarloosbaar klein is.

Hopende U hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien,

Hoogachtend,

Prof. Dr. Ir. B.C.J. Zoeteman

c.c.: Mr. A.B. Holtkamp
Dr. Ir. B.P. Loos

COGEM advies: CGM/021129-01

Titel: Bedenking tegen ontwerpbeschikking koolzaadaanvraag Advanta over isolatieafstanden

Inleiding

In de vergadering van de subcommissie Landbouw van 14 mei 2001 heeft de COGEM advies gegeven over een aanvraag van Advanta, getiteld “Kleinschalige teelt van bloeiend, genetisch gemodificeerd *Brassica napus* L. (koolzaad) resulterend in vetzuurverhoging in zaad”, dossiernummer (BGGO 01/06). In haar advies heeft de COGEM als eis gesteld dat een isolatieafstand van 400 meter rondom het proefveld gehanteerd dient te worden ten opzichte van andere verwanten waarmee *Brassica napus* kan uitkruisen. Op de ontwerpbeschikking van BGGO 01/06, waarin het COGEM advies (CGM/010614-01) is verwerkt zijn een groot aantal bedenkingen binnengekomen van zowel particulieren als organisaties. Aan de COGEM is gevraagd om een wetenschappelijk onderbouwd antwoord te geven op een van deze bedenkingen, afkomstig van het Platform Biologica.

Overweging en Advies

Platform Biologica vraagt of het nemen van twee keer de isolatie afstand (van De Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaizaad en pootgoed van landbouwgewassen (NAK)) voor koolzaad voldoende is om uitkruising te voorkomen. De NAK houdt, bij het hanteren van de huidige isolatie afstanden, rekening met een verwaarloosbare overschrijdingskans van uitkruising, gebaseerd op praktijkervaring. Bovendien zijn de isolatie afstanden van de NAK gebaseerd op grote veldproeven. Het effect van genetische uitwisseling is tussen donor-en receptor-populatie evenredig met de relatieve bijdrage van de donor-populatie, en dus zal een kleinere donor-populatie een geringere bijdrage leveren dan een grotere. In het geval van de aanvraag van Advanta gaat het om een kleine proefgrootte en de COGEM is daarom van mening dat de kans op uitkruising verwaarloosbaar klein is.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat er vanaf 1753 aanwijzingen zijn dat koolzaadpopulaties zich incidenteel in Nederland kunnen vestigen. Echter de kans dat koolzaadpopulaties uitkruisen naar kruisbare verwanten en dat er fertiele bastaarden ontstaan van voldoende fitness is verwaarloosbaar klein. Het een en ander is mede gebaseerd op het COGEM rapport: Visser, A.J.C. de, W.A. Brandenburg & L.A.P. Lotz, 1999. Kruisbare verwanten van *Brassica napus* L. en methoden van vrijhouden van isolatiezones. AB-DLO rapport 175, Wageningen, 20pp.; en op de Botanical Files: De Vries, F.T., R, Van der Meijden, & W.A. Brandenburg, 1992. Botanical files - a study of the real chances for spontaneous gene flow from cultivated plants to the wild flora of the Netherlands. Gorteria Supplement 1 (1992): 1-100.